

Република Србија
КРИМИНАЛИСТИЧКО-
ПОЛИЦИЈСКИ
УНИВЕРЗИТЕТ

Број 43/1-4
Датум 22. 4. 2026. год

КРИМИНАЛИСТИЧКО-ПОЛИЦИЈСКИ УНИВЕРЗИТЕТ
ВЕЋУ ДЕПАРТМАНА КРИМИНАЛИСТИКЕ

Одлуком Већа научних области друштвено-хуманистичких и интердисциплинарних, мултидисциплинарних и трансдисциплинарних студија Криминалистичко-полицијског универзитета 15 број 84/2-1-2026 од 13. 03. 2026. образована је Комисија за оцену докторске дисертације кандидаткиње Ане С. Мутавцић, под насловом: *„Плаћеништво у оружаним сукобима у иностранству као савремени безбедносно-криминалистички проблем“*, у саставу:

1. Проф. др Горан Бошковић, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета – председник,
2. Проф. др Срђан Милашиновић, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета – члан,
3. Проф. др Ивана Бодрожич, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета – члан,
4. Проф. др Горан Матић, ванредни професор Факултета за пословне студије и право Универзитета „Унион Никола Тесла“, директор Канцеларије Савета за националну безбедност и заштиту тајних података – члан,
5. Доц. др Марија Поповић Манчевић, доцент Криминалистичко-полицијског универзитета – члан.

Комисија се изјашњава да је проучила наведену докторску дисертацију и у вези са тим Већу Департамана криминалистике са задовољством доставља следећи:

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Основни подаци о кандидаткињи

Ана Мутавцић (дев. Ђорђевић) рођена је 12. јула 1988. године у Јагодини. Основну и средњу школу завршила је као носилац Вукове дипломе и ђак генерације.

Основне струковне студије на Криминалистичко-полицијској академији завршила је 2010. године са просечном оценом 9,47, као најбоље ранжирани студент своје генерације, а Основне академске студије на истој установи 2012. године са просечном оценом 9,35.

Мултидисциплинарне мастер студије, смер Тероризам, организовани криминал и безбедност, на Универзитету у Београду, завршила је 2015. године са просечном оценом 9,00. Мастер рад на тему “Насиље у школама” одбранила је са оценом 10. Исте године завршила је и студије на Правном факултету за привреду и правосуђе Универзитета Привредна академија у Новом Саду, са просечном оценом 8,77.

Докторске студије на Криминалистичко–полицијском универзитету, на смеру *Криминалистика и право*, уписала је 2016. године. Након положених испита, 2023. године одобрена јој је израда докторске дисертације под називом “Плаћеништво у оружаним сукобима у иностранству као савремени безбедносно–криминалистички проблем”, под менторством проф. др Саше Мијалковића.

Радни однос у Министарству унутрашњих послова засновала је у јануару 2011. године у Управи за људске ресурсе, након чега је од јула 2011. до фебруара 2024. године обављала послове у Управи криминалистичке полиције у седишту Дирекције полиције, у Служби за откривање ратних злочина. Поред тога, током школских 2013/14. и 2014/15. године била је ангажована као демонстратор наставе на Криминалистичко–полицијској академији. Од новембра 2023. године изабрана је у звање сарадника ван радног односа за ужу научну област Безбедносне науке на Криминалистичко–полицијском универзитету. Од марта 2024. године запослена је на Криминалистичко–полицијском универзитету у звању асистент за ужу научну област Безбедносне науке (предмети Национална безбедност, Међународна безбедност и Методика обавештајног рада).

1.1. Научно-истраживачки рад

Кандидаткиња Ана Мутавџић је објавила неколико научних радова, а два научна рада из области предмета своје докторске дисертације:

1. Mutavdžić, A. (2023). Comparative analysis of mercenary activities in international documents and criminal acts criminalizing warfare abroad in the Criminal Code of the Republic of Serbia. *NBP–Nauka, bezbednost, policija*, 28(1), 27-39.

Кључне речи: плаћеничке активности; плаћеници; Конвенција против регрутовања; употребе, финансирања и обуке плаћеника; Кривични законик Републике Србије; рат или оружани сукоб у иностраној земљи.

2. Mutavdžić, A., & Petrović, I. (2024). Status plaćenika u dokumentima međunarodnog prava. *Nacionalna bezbednost*, 10(17), 67–88.

Кључне речи: плаћеници (најамници), плаћеништво, оружани сукоби, међународно хуманитарно право, документи међународног права.

Објављивањем рада под редним бројем 1, кандидаткиња је испунила услов из члана 26 *Правилника о докторским студијама* 10 број 79/2-4-2026пт од 26.02.2026., који се, за поље друштвено-хуманистичких наука, односи на објављивање најмање једног рада који је повезан са садржајем докторске дисертације у којем је кандидат први аутор и који је објављен или прихваћен за објављивање у часопису са импакт фактором (према *Journal Citation Reports*) са SSCI односно SCIE листе, или у националном часопису међународног значаја, сходно рангирању часописа које врши надлежно министарство. У *Листи категорисаних научних часописа домаћих издавача за 2023. годину* Министарства науке, технолошког развоја и иновација, у оквиру 24. *Категоризације домаћих научних часописа за право и политикологију*, часопис *NBP–Nauka, bezbednost, policija* је

категорисан под редним бројем 7, са рангом M24 – национални часопис међународног значаја.

2. Основни подаци о дисертацији

Кандидаткиња је 27.12.2022. године поднела пријаву теме докторске дисертације под насловом „Плаћеништво у оружаним сукобима у иностранству као савремени безбедносно-криминалистички проблем“ (број 43/10-1 од 27.12.2022.).

Веће научних области друштвено-хуманистичких и интердисциплинарних, мултидисциплинарних и трансдисциплинарних студија је, на основу Одлуке Већа Департмана криминалистике о формирању Комисије за писање извештаја о оцени научне заснованости теме докторске дисертације (23 број 80/1-2-2023 од 12.01.2023.) и на основу Предлога одлуке Већа Департмана криминалистике о одобравању теме докторске дисертације и именовању ментора (23 број 82/3-4-2023 од 09.02.2023.), донело Одлуку о одобравању теме докторске дисертације кандидаткињи Ани Мутавцић и о именовању проф. др Саше Мијалковића, редовног професора Криминалистичко-полицијског универзитета, за ментора (27 број 84/1-2-2023 од 06.03.2023.).

Предметна докторска дисертација је обима 359 страна и израђена је у складу са *Упутством за израду докторске дисертације Криминалистичко-полицијског универзитета* из 2022. године, којим су дефинисане опште смернице о изгледу, форми, садржају и техничком уређењу докторске дисертације. Написана је на српском језику, ћириличким писмом, у складу са правописним нормама и препорукама, и лекторисана је. Дисертација је написана у одговарајућем програму за обраду текста - *Microsoft Word* формата А4 (210×297 mm) са маргинама од 25 mm, са проредом основног текста 1,5. Текст је логично подељен у одељке. Странице текста означене су арапским бројевима на дну стране у средини. Облик писма (фонт) је *Times New Roman*, а величина писма 12 типографских тачака, осим корица и насловне стране за које се користио *Calibri*. Наслови и поднаслови регуларно су нумерисани и складног фонта и величине слова. Све табеле и слике у докторској дисертацији имају одговарајући наслов и нумерисане су у складу са Упутством.

Докторска дисертација се састоји из предвиђених елемената: насловне странице, насловне странице на српском језику као и насловне странице на енглеском језику, странице са информацијама о ментору, члановима комисије за одбрану докторске дисертације и о датуму одбране, странице са подацима о докторској дисертацији на српском језику, странице са подацима о докторској дисертацији на енглеском језику, сажетка и кључних речи на српском језику, сажетка и кључних речи на енглеском језику, садржаја, пописа коришћених скраћеница са значењем, пописа табела, слика и других илустрација, текста рада по поглављима (увод, главни део рада и закључак), литературе, прилога, биографије аутора, изјаве о ауторству, изјаве о истоветности штампане и електронске верзије докторске дисертације и изјаве о коришћењу.

Предметна докторска дисертација систематизована је на следећи начин:

- Увод
- Методолошки оквир истраживања
- Плаћеништво у оружаним сукобима у иностранству као савремени безбедносно-криминалистички проблем

I поглавље: Појмовно одређење рата и плаћеништва

II поглавље: Историјски развој плаћеништва

III поглавље: Ангажовање плаћеника у савременим оружаним сукобима

IV поглавље: Плаћеници и приватне војне компаније

V поглавље: Осврт на плаћеништво у међународном и националном праву

VI поглавље: Криминалистичко и кривично-правно сузбијање плаћеништва и са њим повезаних кривичних дела у Републици Србији

VII поглавље: Емпиријско истраживање

- *Закључак*

- *Литература*

- *Прилози*

Ментор, проф. др Саша Мијалковић оценио је оригиналност докторске дисертације, узимајући у обзир извештај софтвера *iThenticate* помоћу којег је извршена процена оригиналности докторске дисертације, као и на основу сарадње са кандидаткињом током израде докторске дисертације, те на основу личних знања о предмету истраживања и о референтној научној грађи. То је детаљно образложио у документу *Мишљење о процени оригиналности докторске дисертације кандидаткиње Ане Мутавцић* број 43/1-2 од 24.02.2026. године, који је достављен руководицу Департмана криминалистике на даљу процедуру.

Према извештају (Centre for Evaluation in Education & Science CEON/CEES; Submission ID trn:oid:::3117:554781007; Submission Date Feb 9, 2026, 4:06) добијеном на основу анализе коришћеног софтвера *iThenticate*, индекс сличности текста је 10%. Проф. др Саша Мијалковић се поводом оригиналности докторске дисертације изјаснио да кандидаткиња током израде дисертације ни у једном случају није злоупотребила туђу интелектуалну својину нити има индицију које указују на плагијат. Подударане текста се односи на уобичајене фразе које се користе у свакодневном говору, у научном језику и у пракси националног система безбедности, називе државних органа, лична имена, историјске догађаје, на наслове извора који су коришћени приликом писања рада, као и на текстове других аутора који су уредно цитирани, а најчешће означени знацима навода.

2.1 Предмет истраживања

Прелиминарно, предмет докторске дисертације је плаћеништво у оружаним сукобима у иностранству, са посебним освртом на његове појавне облике, узроке и последице по националну и међународну безбедност, као и на криминалистички и правосудни одговор Републике Србије на ову појаву.

Полазећи од ширег теоријског оквира савремених оружаних сукоба и различитих категорија њихових учесника, кандидаткиња издваја плаћеништво као специфичан и све присутнији облик ангажовања у савременим конфликтима.

Предмет истраживања је операционализован кроз етиолошку, феноменолошку и последичну димензију плаћеништва, као и кроз институционалну реакцију надлежних органа безбедности и правосуђа (Министарства унутрашњих послова, Безбедносно-информативне агенције, Војнобезбедносне агенције, Вишег јавног тужилаштва у

Београду и Вишег суда у Београду). Поред тога, предмет истраживања обухвата и перцепцију јавности о учешћу држављана у страним оружаним сукобима.

Кандидаткиња је у дисертацији посебну пажњу посветила појмовном одређењу плаћеништва и његовом разграничењу од сродних појава, као и анализи релевантних међународноправних и националних нормативних оквира. Истраживањем су обухваћени и историјски аспекти развоја плаћеништва, савремени облици његовог испољавања, укључујући деловање у оквиру приватних војних компанија, као и специфичности његовог финансирања, регрутовања и обуке плаћеника.

На основу наведеног, може се рећи да је предмет истраживања јасно дефинисан, теоријски утемељен и методолошки адекватно постављен, при чему омогућава свеобухватно сагледавање плаћеништва као сложеног безбедносног, правног и криминалистичког феномена.

2.2 Научни циљ истраживања

Општи циљ истраживања усмерен је ка свеобухватном сагледавању феномена плаћеништва у савременим оружаним сукобима, са посебним освртом на његове безбедносне, правне и криминалистичке аспекте, као и на изазове у погледу утврђивања одговорности и ефикасности постојећих механизма сузбијања.

Научни циљ истраживања је дескрипција, анализа и класификација појаве плаћеништва, као и њено прецизно теоријско и појмовно одређење, док је друштвени циљ усмерен ка подизање свести научне, стручне и шире јавности о безбедносним ризицима, распрострањености и последицама плаћеништва, као и о улози институционалне реакције државе.

Посебни и операционални циљеви истраживања обухватају анализу теоријског и нормативног оквира плаћеништва, његово разграничење од сродних појава, испитивање безбедносних и криминалистичких аспеката (укључујући регрутовање, финансирање, обуку и начине ангажовања плаћеника), анализу судске праксе и ставова стручне и опште јавности, као и идентификовање недостатака постојећих нормативних решења и предлагање мера за њихово унапређење.

Такође, доминантан циљ истраживања усмерен је ка свеобухватном дефинисању и разумевању савременог плаћеништва, идентификовању његових појавних облика и безбедносних импликација, као и формулисању предлога за унапређење кривичноправне регулативе, рада надлежних служби и развоја криминалистичке методике у овој области.

На основу наведеног, оцењује се да су циљеви истраживања свеобухватно постављени, научно утемељени и методолошки адекватни, те да омогућавају целовито сагледавање плаћеништва као комплексног безбедносног, правног и криминалистичког феномена.

2.3 Научне методе

Кандидаткиња је, имајући у виду сложеност предмета истраживања, применила адекватан и методолошки разноврстан истраживачки приступ, који обухвата комбинацију квалитативних и квантитативних метода.

У раду је доминантно примењена метода анализе садржаја, којом су обухваћени релевантни научни и стручни извори домаћих и иностраних аутора, међународни и

национални правни прописи, као и документи институција и медијски извори. Посебан значај има анализа правосудних докумената, односно пресуда Вишег суда у Београду, при чему је анализиран потпуни узорак од 33 пресуде донете у периоду од 2014. до 2024. године, што обезбеђује висок степен поузданости и релевантности добијених резултата.

Метода испитивања примењена је кроз технике анкетања и интервјуисања. Иако првобитно планирано анкетање припадника служби безбедности (Министарство унутрашњих послова, Безбедносно-информативна агенција и Војнобезбедносна агенција), којима је Криминалистичко-полицијски универзитет упутио позив за сарадњу у циљу реализовања овог истраживања, није реализовано услед изостанка институционалне сагласности, кандидаткиња је спровела анкету на узорку од 1.000 испитаника (грађана), комбинујући случајни узорак и узорак „снежне грудве“. Поред тога, реализовани су експертски интервјуи са представницима Вишег јавног тужилаштва у Београду, чији налази имају посебну научну вредност с обзиром на непосредно професионално искуство испитаника – ретких експерата са искуством кривичног гоњења плаћеника.

У обради података примењене су квантитативно-статистичке методе, пре свега дескриптивна статистика (статистички пакет *IBM SPSS Statistics Version 26*), као и индуктивни метод закључивања, док је компаративни метод коришћен ради упоређивања резултата добијених различитим истраживачким техникама.

У вези са наведеним, оцењује се да истраживање одликује задовољавајући степен научне валидности, имајући у виду примену различитих метода, релевантност коришћених извора и повезаност теоријског и емпиријског приступа.

Истовремено, указује се на одређена ограничења истраживања, која су пре свега била условљена објективним околностима, као што су недоступност података и изостанак сарадње појединих субјеката безбедности у делу који се односи на анкетање и интервјуисање. Међутим, кандидаткиња је наведена ограничења успешно превазишла прилагођавањем истраживачког оквира, чиме је очувана континуираност и интегритет истраживања. Такође, наведена ограничења не умањују научну вредност рада, већ указују на сложеност и осетљивост предмета истраживања, чиме се додатно потврђује значај и актуелност теме. Истовремено, будућим истраживачима указују на проблем и дају смернице.

2.4 Полазне тезе у истраживању

Комисија констатује да је кандидаткиња, полазећи од експлоративног карактера истраживања и недовољне развијености научног фонда знања у овој области, уместо класичних хипотеза, оправдано формулисала полазне тезе као аналитички и усмеравајући оквир истраживања.

Општа теза истраживања, према којој савремени облици плаћеништва у оружаним сукобима у иностранству имају значајне и вишеслојне последице по националну и међународну безбедност, као и да је ефикасност криминалистичке и правосудне реакције кључни предуслов његовог сузбијања, у току истраживања је потврђена.

Полазећи од наведене опште тезе, кандидаткиња је формулисала и развила више посебних теза:

- Потврђена је теза да недовољна појмовна и нормативна прецизност плаћеништва отежава његово разграничење од сродних појава, што има непосредне импликације на ефикасност кривичноправне реакције.
- Даље, утврђено је да феноменолошка разноврсност и адаптивност савремених облика плаћеништва значајно усложњавају деловање органа безбедности и правосудних органа, посебно у области откривања и доказивања ових активности.
- Такође, констатује се да је потврђена теза о недовољној прилагођености постојећег националног кривичног законодавства савременим облицима плаћеништва, што условљава ограничене домете кривичног гоњења.
- Утврђено је да постојећи криминалистички механизми не обезбеђују у довољној мери ефикасно откривање и доказивање плаћеничких активности, што додатно отежава њихово санкционисање.
- Истовремено је потврђена теза да ангажовање плаћеника посредством приватних војних компанија доводи до релативизације границе између легалних и нелегалних облика употребе силе, чиме се отвара простор за избегавање ефикасне контроле.
- Оцењује се да је кандидаткиња основано указала да унапређење кривичноправне регулативе и институционалних механизма може значајно допринети већој ефикасности криминалистичке и правосудне праксе у овој области.
- Коначно, утврђено је да безбедносна култура и ставови грађана представљају значајан фактор у формирању адекватне и свеобухватне друштвене реакције на безбедносне ризике повезане са плаћеништвом.

На основу наведеног, Комисија закључује да су полазне тезе истраживања теоријски утемељене и емпиријски потврђене, односно да су у потпуности у функцији остваривања научних циљева дисертације.

2.5 Кратак опис садржаја дисертације

Докторска дисертација кандидаткиње Ане С. Мутавцић, под насловом *Плаћеништво у оружаним сукобима у иностранству као савремени безбедносно-криминалистички проблем* састоји се од увода, методолошког оквира истраживања, седам поглавља, закључка, пописа коришћене литературе и прилога.

Ова докторска дисертација представља јединствено, свеобухватно, и систематично и оригинално истраживање феномена плаћеништва као сложеног, динамичног и актуелног безбедносног изазова у савременом међународном окружењу.

У *уводном делу*, кандидаткиња указује да плаћеништво, иако присутно кроз историју, у савременим условима добија нове облике и значај. Посебно се истичу недовољна нормативна прецизност, постојање „сивих зона“ у регулативи, као и ограничена ефикасност постојећих међународних и националних механизма контроле и санкционисања. У овом делу дат је и преглед структуре дисертације по поглављима. Дисертација је конципирана кроз теоријски, нормативни и емпиријски приступ, са циљем да се омогући целовито сагледавање безбедносних, правних и криминалистичких аспеката плаћеништва.

У делу који се односи на методолошки оквир истраживања, кандидаткиња је детаљно поставила проблем истраживања, из њега проистекли предмет и примењене методе истраживања.

У првом поглављу кандидаткиња је анализирала појам и класификације ратова и оружаних сукоба, као и структуру њихових учесника. Посебну пажњу је посветила дефинисању плаћеника и њиховом разграничењу од сродних категорија, чиме је постављен јасан теоријско-терминолошки оквир за даље истраживање.

Друго поглавље посвећено је историјском развоју плаћеништва, у којем се анализирају различити облици ангажовања плаћеника од античког периода до савремених оружаних сукоба. На тај начин кандидаткиња је указала на континуитет постојања овог феномена, али и на његову трансформацију у складу са променама друштвених и политичких околности.

У трећем поглављу, кандидаткиња разматра савремене облике плаћеништва, са посебним освртом на процесе регрутовања, обуке, финансирања и ангажовања плаћеника. Указује на појаву нових облика деловања, укључујући и сајбер плаћенике, као и на сложене и нетранспарентне механизме финансирања плаћеника, што додатно усложњава њихово правно регулисање и контролу.

Четвртим поглављем обухваћена је анализа приватних војних компанија, њиховог настанка, развоја, организационих карактеристика и улоге у савременим оружаним сукобима. Кандидаткиња је посебно разматрала однос између класичног плаћеништва и савремених облика приватизације безбедности, као и релевантне међународне стандарде у овој области.

У петом поглављу кандидаткиња је анализирала правни статус плаћеника на међународном и националном нивоу. Разматрани су релевантни међународноправни акти, као и националне кривичноправне инкриминације. Извршена је и упоредноправна анализа законодавстава држава насталих на простору бивше СФРЈ. Посебно се указује на ограничења постојећих нормативних решења и потребу њиховог даљег унапређења.

Шесто поглавље је посвећено криминалистичким и кривичноправним аспектима сузбијања плаћеништва и са њим повезаним кривичним делима у Републици Србији. Кандидаткиња анализира институционални оквир, надлежности и међусобну сарадњу релевантних националних субјеката безбедности. Такође, у овом делу докторске дисертације се по први пут у научном контексту разматрају методе откривања, разјашњавања и доказивања кривичних дела у овој области.

У седмом поглављу представљени су резултати емпиријског истраживања, који обухватају анализу судске праксе у Републици Србији, резултате експертских интервјуа и анкетом испитане ставове јавности. На овај начин се омогућава свеобухватан увид у практичне аспекте плаћеништва и ефикасност примене постојећих правних решења.

У завршном делу, на основу спроведеног истраживања, кандидаткиња је закључила да плаћеништво у оружаним сукобима у иностранству представља сложен, динамичан и вишедимензионалан безбедносно-криминалистички проблем који има значајне импликације по националну и међународну безбедност. Утврђено је да постојећи теоријски и нормативни оквири не обезбеђују довољну појмовну прецизност и ефикасност у препознавању и санкционисању савремених облика плаћеништва, што доводи до постојања „сивих зона“ у правној и криминалистичкој пракси. Резултати емпиријског истраживања указују на ограничене домете постојеће кривичноправне реакције, као и на потребу јачања институционалних капацитета, међународне сарадње

и превентивних механизма. Кандидаткиња закључује да ефикасно сузбијање плаћеништва захтева системски и мултидисциплинарни приступ, уз унапређење правних, безбедносних и друштвених механизма реаговања.

На основу наведеног, може се констатовати да дисертација има за циљ да допринесе продубљивању научних сазнања о феномену плаћеништва, као и да обезбеди теоријску и практичну основу за унапређење правних и институционалних механизма његовог сузбијања.

2.6 Научни и друштвени допринос дисертације

Докторска дисертација кандидаткиње Ане С. Мутавцић, под насловом „Плаћеништво у оружаним сукобима у иностранству као савремени безбедносно-криминалистички проблем“ остварује значајан научни и друштвени допринос, посебно имајући у виду комплексност и недовољну истраженост феномена плаћеништва у међународном и нарочито националном контексту. Научни допринос рада огледа се у систематизацији и продубљивању постојећих сазнања, као и у мултидисциплинарном приступу који обједињује безбедносне, правне и криминалистичке аспекте ове појаве. Друштвени допринос дисертације огледа се у могућности непосредне примене добијених резултата у систему националне безбедности Републике Србије. Истраживање пружа основу за унапређење кривичноправне регулативе, развој и примену ефикаснијих криминалистичких механизма, као и за јачање институционалних капацитета у области превенције, откривања и сузбијања плаћеништва.

Комисија посебно истиче да је кандидаткиња, на основу спроведеног истраживања, формулисала више значајних препорука од научног и практичног значаја:

Прво, указује на потребу унапређења кривичноправне регулативе, нарочито у делу који се односи на прецизније нормативно разграничење плаћеништва од сродних појава, чиме би се обезбедила већа правна сигурност и ефикасније кривично процесуирање.

Друго, препоручује проширење процесноправног оквира, односно омогућавање примене посебних доказних радњи у поступцима који се односе на плаћеништво, по узору на решења која се примењују у области тероризма и организованог криминала, што би допринело ефикаснијем откривању и доказивању ових кривичних дела.

Треће, кандидаткиња указује на значај јачања криминалистичких капацитета, посебно у домену раног откривања и превенције, кроз унапређење обавештајних механизма и систематичније праћење канала регрутовања, нарочито у дигиталном окружењу и на друштвеним мрежама.

Четврто, истиче потребу за унапређењем међународне сарадње, с обзиром на транснационални карактер плаћеништва, пре свега у области размене информација, доказа и координације кривичног гоњења, што је кључни предуслов ефикасног супротстављања овој појави.

Пето, кандидаткиња наглашава значај развоја превентивних механизма, укључујући јачање безбедносне културе и информисање грађана о правним и безбедносним последицама учешћа у страним оружаним сукобима, чиме се доприноси широј друштвеној реакцији.

Шесто, препоручује континуирано спровођење даљих научних истраживања, нарочито у области емпиријских анализа профила учесника у страним оружаним сукобима,

мотивационих образаца и дугорочних последица њиховог деловања, како би се обезбедила адекватна научна основа за креирање политика и мера у овој области.

Дакле, може се рећи да наведене препоруке имају значајан научни и практични потенцијал, те да представљају важан допринос унапређењу нормативног, институционалног и друштвеног одговора на феномен плаћеништва.

3. Закључак Комисије

Докторска дисертација Ане С. Мутавцић под насловом *Плаћеништво у оружаним сукобима у иностранству као савремени безбедносно-криминалистички проблем* је самостални оригинални истраживачки рад у области безбедносних, криминалистичких и правних наука, са оригиналним резултатима истраживања, закључцима и препорукама.

На основу свеобухватне анализе докторске дисертације, констатује се да је кандидаткиња успешно реализовала постављене циљеве истраживања, применом адекватног методолошког приступа и коришћењем релевантних научних и стручних извора. Полазне тезе су теоријски утемељене и емпиријски потврђене.

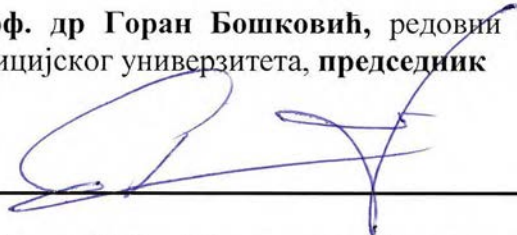
Закључује се да дисертација даје значајан научни допринос у области безбедносних наука, криминалистике и кривичног права, посебно имајући у виду недовољну истраженост феномена плаћеништва у националном контексту. Кандидаткиња је показала висок ниво теоријског знања, аналитичких способности и методолошке оспособљености, као и способност да сложено и актуелну тему обради на систематичан, критички и научно утемељен начин.

Посебна вредност дисертације је у повезивању теоријског, нормативног и емпиријског приступа, као и у формулисању аргументованих закључака и препорука које имају значајан научни и практични потенцијал. Добијени резултати могу послужити као основ за даља истраживања, али и за унапређење система националне безбедности, криминалистичке праксе и кривичноправне регулативе.

Како је докторска дисертација кандидаткиње Ане С. Мутавцић наслова *Плаћеништво у оружаним сукобима у иностранству као савремени безбедносно-криминалистички проблем* написана у складу са претходно одобреном темом и прописаним стандардима – Правилником о докторским студијама и Упутством о изради докторске дисертације, односно како представља оригинално и самостално научно дело којим се даје оригиналан допринос наукама безбедности, криминалистике и права, и како су закључцима потврђене хипотезе истраживања, **Комисија са задовољством даје позитивну оцену докторске дисертације и срдечно предлаже Већу Департамента криминалистике Криминалистичко-полицијског универзитета у Београду да ову позитивну оцену прихвати и да Већу научних области друштвено-хуманистичких и интердисциплинарних, мултидисциплинарних и трансдисциплинарних студија Криминалистичко-полицијског универзитета у Београду предложи да одобри јавну одбрану ове дисертације.**

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

1. Проф. др Горан Бошковић, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета, председник

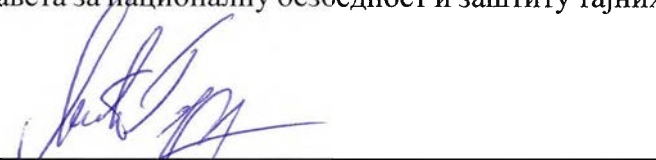
2. Проф. др Срђан Милашиновић, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета, члан

3. Проф. др Ивана Бодрожич, редовни професор Криминалистичко-полицијског универзитета, члан

4. Проф. др Горан Матић, ванредни професор на Факултету за пословне студије и право Универзитета „Унион Никола Тесла“, директор Канцеларије Савета за националну безбедност и заштиту тајних података, члан

5. Доц. др Марија Поповић Манчевић, доцент Криминалистичко-полицијског универзитета, члан